

Оригинални научни рад

Голуб М. ЈАШОВИЋ*

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
Филозофски факултет

Катедра за српски језик и књижевност

ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ ЗЕМЉОПИСНЕ ЛЕКСИКЕ, АНТРОПОНИМИЈЕ И ТОПОНИМИЈЕ У ПОЕМИ СУТЈЕСКА МИРКА БАЊЕВИЋА**

Айсѝракић: Предмет наших истраживања у овом раду јесте географска лексика и терминологија ексцерпирана из поеме *Сутјеска* песника Мирка Бањевића. Поменута Бањевићева поема објављивана је више пута. Први пут је објављена одмах после Другог светског рата 1946. године у издању подгоричке „Побједе“, а касније је прештампана у издању Издавачког предузећа „Рад“ 1953. године у Београду, београдског „Космоса“ 1958. године и у издању Југословенске академије знаности и умјетности у Загребу 1961. године. Грађа за овај рад ексцерпирана је из Космосовог издања из 1961. године.

Кључне речи: Мирко Бањевић, Сутјеска, поезија, географска лексика, ономастичке јединице.

На српској, односно југословенској, књижевној и песничкој сцени Мирко Бањевић се јавио својом првом књигом песама под насловом *Побуне ума*, која је објављена у Никшићу 1930. године. На простору који данас припада Републици Црној Гори, у свом завичајном граду Никшићу, Бањевић ће објавити и своју другу песничку збирку под насловом *Шуме* 1938. године.

Прву књигу песама на подручју Србије, а своју трећу књигу, објавио је у Параћину 1940. године под насловом *Оћњена јушра* (Бањевић 1965: 202–203).¹

* Редовни професор, jasovicgolub@gmail.com

** Рад је написан у оквиру пројекта „Дијалектолошка истраживања српског језичког простора“ 178020, који се реализује уз помоћ Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

1 Бањевић је последње предратне године живео у Параћину и радио као професор у Параћинској гимназији. Књига песама *Оћњена јушра* објављена је у издању самог аутора.

Мирко Бањевић је рођен 1905. године у селу Папрати код Никшића. У Београду је завршио студије књижевности и радио је као професор српскохрватског језика и књижевности у више места бивше Југославије. Прикључио се 13. јула црногорским партизанима и у њима остао до ослобођења земље од фашизма 1945. године. После ослобођења радио је у културним институцијама и издавачким предузећима. Објавио је још неколико књига песама и поема.²

Предмет наших истраживања у овом раду су ономастичке јединице и географска лексика и терминологија ексцерпирана из текста поеме *Суијеска*. Поменута Бањевићева поема објављивана је више пута. Први пут је објављена одмах после Другог светског рата 1946. године у издању подгоричке „Побједе“, а касније је прештампана и публикована у издању Издавачког предузећа „Рад“ 1953. године у Београду, београдског „Космоса“ 1958. године и у издању Југословенске академије знаности и умјетности у Загребу 1961. године. Грађа за овај рад ексцерпирана је из Космосовог издања објављеног 1961. године, обима 83 странице текста.

Поема *Суијеска* има два певања, а свако певање садржи по двадесет песама. Оба певања почињу кратким пролозима, са по једним римованим катреном. За писање оба пролога (Први дио, Други дио) употребљено је укупно четрдесет облика (осамнаест речи за *Први дио* и двадесет две за *Други дио*).³

Осим тога, првом певању претходи песма са насловом *У маршу*, у којој се налази пет-шест лексичких јединица (земљописних назива) које су предмет наших истраживања (стр. 5–6). У завршној песми првог дела поеме под насловом *О Суијеско* осим неколико географских лексема и термина употребљено је и неколико топонима и антропонима (Бањевић 1961: 40–41).

Други део поеме завршава се песмом *Сјоменик* за чије писање је Бањевић употребио 96 облика, односно речи, међу којима има и географских термина (*јора, јорски, сјирана, лом, камен, ријека*) и два топонима који су били неизбежни за локализацију места на ком се одиграла једна од највећих битака Другог светског рата вођених на тлу Краљевине Југославије. То су хидроним *Суијеска* и ороним *Зеленјора* (Бањевић 1961: 83).

О књижевно-естетским вредностима поезије Мирка Бањевића и о њеним донетима, посебно о његовим поемама и поеми *Суијеска* писали су и донели своје закључке и судове наши најпознатији књижевни теоретичари и аналитичари. Велики број тих радова објављен је пре његовог упокојења.

2 Поред поеме *Суијеска*, која је први пут штампана 1946, објавио је и књиге: *Њејошев сјоменик* 1947, *Земља на камену* 1950, *Звездани воз* 1951, *Бездани* 1956. и књигу *До истраји* 1965.

3 Ни у једној ни у другој песми нема облика који су предмет нашег истраживања.

Међутим, о језику песничког дела нашег писца писано је веома мало.⁴ Тек спорадично и без дубљег залажења у његово језичко ткање којим је настао његов песнички израз. Неки истраживачи, а међу њима практично нема оних чија је ужа струка наука о језику, осврћу се узгред на дијалекатске наносе употребљене у Бањевићевој поезији и на неке лексичке слојеве. Нарочито на локалну, покрајинску, лексику преузету из завичајног говора, говора Никшића и његове околине, на његове неологизме и слично (Стојовић 1965: 7–18).⁵

Свако књижевно-уметничко дело, прозна творевина или песма, неминуно настаје од речи. Од лексике која је саставни део, односно само један сегмент (слој), свега онога што зовемо језиком. Једноставно, не постоји ни песма ни прича, нити било које књижевно дело у ком нема речи. Оне, свакако, као и ове употребљене у тексту поеме *Суїјеска*, могу припадати различитим слојевима и бити различитог порекла.

Код Бањевића оне су углавном преузете из стандардног језика. Многе од њих су преузете из општег фонда облика којима се свакодневно служимо и могу значењски припадати различитим сферама човековог живота и рада. Али, има и речи којих нема ни у лексиконима стандардног језика ни у речницима народног језика. Неке од њих песник ствара сам у својој песничкој радионици. У неким другим приликама песник ће обичним лексемама дати сасвим друго, посебно, поетско значење. У једном стиху Бањевић употребљава речи: *Суїјеска, риїи, раздиїи, зелен, їрива*, које су опште познате и имају јасно значење. У Бањевићевој поеми су употребљене у стиху – *Суїјеска рије// раздија зелену їриву*, оне се транспонују у песнички језик и на тај начин престају бити само лексика језика песме, што је уистину свака реч употребљена приликом писања творевине зване песма (Богдановић 2011: 11).

У анализираној поеми Мирка Бањевића у којој је употребљено близу пет хиљада облика, регистроване су 79 ономастичке јединице. Њихов број није мали с обзиром на чињеницу да се ради о лирској поезији којој није својствено то да садржи много података и лексема којима се било шта именује или се може именовати.

Међутим, будући да се ради о поеми у којој је опевана једна од најзначајнијих битака Другог светског рата, која се одиграла у кањону реке Сутјеске, очекивано је да хидроним Сутјеска буде најфреквентније, не само име

4 У Зборнику радова *Пјесник и вријеме*, о књижевном дјелу Мирка Бањевића, о језику нашег песника, пише само Војислав Никчевић у раду „Препознатљивост социолингвистичких и лингвистичких обиљежја у поезији Мирка Бањевића“ (Никчевић 2006: 93–117).

5 Мирко Бањевић је рођен и одрастао је на подручју на ком се говори источнохерцеговачким дијалектом.

него и најчешће понављана реч у књизи. Хидроним Сутјеска поменут је 22 пута: *Суијеска* тијесна тече, Станац *Суијеска* рије (9), *Суијеска* гдје је (9, 10), Жестином *Суијеска* хрли (10), срести *Суијеску* хитру (11), За славом *Суијесци* лете, *Суијеско* водо студена (16), ријеку *Суијеску* мине (17), вирове *Суијеске* ријеке (18), у *Суијесци* мутној (20), слегли се *Суијеском* коњи, // низ обронке *Суијеске* (22), *Суијеска* мутна (23), војска на *Суијеску* слеже (28), *Суијеском* у валовљу шуме (38), О *Суијеско*, водо ледна, // војска броди на *Суијесци* (40), крај *Суијеске* (49), јек *Суијеску* успљускује (56), који се у *Суијеску* стани (66), *Суијеску* прелази Тито // *Суијеску* ледену (78).

Писац је четири пута поменуо реку Пиву: сред голе *Пиве*, *Пиво*, ускипи једом (12), запењену ријеку *Пиву* (14), Тито је прешао *Пиву* (78); три пута реку Дрину: у љуту навире *Дрину* (10), и *Дрину* прећи ће воду // *Дрину* валовиту (78); једном и реку Врбницу: На газу *Врбнице* (62).

У испитиваној поеми употребљено је и више од двадесет земљописних термина и лексема за именовање вода и водених површина. Највише потврда имају лексеме ријека: ток је *ријеке* бржи (12), запењену *ријеку* (14), пред нама *ријека* (16), у шуми на *ријеци* (83); вода: *Воде!* Угаси ми жеђу! // *вода* на валове тече (13), хладној *води* (40); извор: *извор* из сваке жиле (6) Ту бистри *извори* бију (9), хладни *извори* (81); језеро: пређи *језера* (10), *језеро* замагљено (69), и ви *језера* (80); газ: на *газу* роморе гласи (62), газе без *газа* (24); вир: над горским *виrom* (82); врело: топло *врело* (38), с бистрим *врелима* (79); издан: снизио се *издан* (49); слап: *слапови* свјежи (38); бујица: *бујице* рјечне (83).⁶

Мала је фреквентност осталих топонима којима се именује простор на долинским странама реке Сутјеске. Преовладавају имена узвишења: Из стијена *Зеленоре* (9), *Зеленору* свија туга (40), *Зеленора* слегла (51), од врха *Зеленоре* (83); над њом *Волујак* празан (10), *Волујак* подивља данас (15); *Маилић* јој маглена стража (10), *Маилић* подмукли (15). Остали регистровани оними су крајевна имена, имена држава и слично: народ са *Балкана*, *Босна* тужна за њим (49), села питоме *Жује* (50), *Црне Горе* бунтовне (9), Из *Црне Горе*, *Лике*, *Србије*, за сином из *Далмације* (82) и само два етнонима: немушти прилегли *Гоџи* (26), једна рука над *Србима* сама (47).⁷

У тексту Баљевићеве помене *Суијеска* употребљено је и тридесет антропонима. Пописани антропоними су различитог порекла. Преовладавају мушка лична имена. Далеко је најфреквентније лично име легендарног народног хероја Саве Ковачевића које се помиње девет пута: загрмље *Сава*, за *Савом* Сутјесци лете (16), *Сава* стравни (32), *Савина* војска,

6 Најфреквентније су лексеме: ријека, језеро, вода и газ. Потврђене су са три и више примера.

7 Занимљиво је и то да лексеме *Немац* и *Немачка* нису поменуте у овој поеми.

Савини борци (40), Жали Саву и дружину (41), ту Сава паде (51), над Савом лук звијезда (52), и Сава и брат (66).

Два пута је потврђено мушко лично име Драган: Сахрани Драїана гдје омлазје расте (53), и мали Драїан синовац (66); а по једном имена Душан: О Душане, то гора пролиста (50); Горан: Горану грлом (47); Љубинко: О Љубинко, гдје су ријечи меке? (45).

У првом делу поеме није поменуто ниједно женско лично име. У другом делу налазимо три имена: Љубица, Стана и Станка. Прво, са атрибутивом мајка: мајка Љубица (53), друго је име погинуле партизанке употребљено у форми присвојног придева: рука Сїанкина (77), а треће, хипокористичког облика Стана: Сїано, брижно ти чело (45).

У читавој поеме само су два борца означена пуним именом и презименом: Бојовић Душан паде и Љешковић Никола млади (32) и оба су поменута у првом делу поеме.⁸

Једини патроним употребљен у поеме Суїјјеска јесте презиме народног хероја Веселина Маслеше: Маслеша лежи покрај друма (49). У стиху Бијелац у стрмен њиску кваси (52) регистрован је једини хипоним и уопште једини оним зоонимског порекла.

Врховни командант партизанских јединица, Јосип Броз, поменут је само у једној, осамнаестој песми другог дела, личним надимком Тито, четири пута: пројезди Тиїо на коњу, Тиїо је прешао Пиву, Сутјеску прелази Тиїо, и војску превести Тиїо (78). Ексерциран је и један пример са породичним надимком Мизара народног хероја Саве Ковачевића: тута и бол срцем зави//и друг за Мизару пита друга (51).⁹

Саставни део поетског текста Мирка Бањевића јесу и употребљени неаутентични оними. Такав је оним Зелени којим је песник асоцијацијом према боји и изгледу униформе именовано непријатељског војника: Од Зеленоїа који зубат гвожђем до зуба (60). Јасна је и асоцијација казана само првим слогом имена реке Мораве: Ој Моо... одговара мртви пој (67). Елиптичном хидрониму експресивну вредност увећава значајно употреба алонжмана реализована понављањем вокала оо... којом се асоцира јасно на песму „Ој, Мораво“. У ову групу смо сврстали и деонимизирани ороним Зеленгора: језде зелен їором ко звијезде (40) и име једне од партизанских бригада или какве друге војне формације казано моноремском конструкцијом Пеїа!..., реализованом номинативним сингуларним обликом за женски род редног броја пет.

Део ономастичког корпуса поеме Суїјјеска јесу свакако и хремотоними који су песнику послужили за именовање неких борбених средстава,

8 Треба рећи и то да у целој поеме нису поменути пуним именом и презименом ни најзначајнији учесници битке Јосип Броз ни Сава Ковачевић.

9 Мизара је био и лични надимак команданта Саве Ковачевића.

књижевних дела, али, пре свега, за именовање партизанских елитних јединица, њихових пролетерских бригада. На пример: „*јункерси*“ црни с неба (15), неће вам помоћи „*шишук*“ (16), и „*шишук*“ притисле, друже (31) и „*шарац*“ душмански (36); гдје у пјесми *Јама* изли од туге бисерје (48); Из *Пролетерске њрве!*, Из *Прве далмајинске!*, Из *Друје срдијанске*, Из *Треће санџачке*, рођо!, Из *Четврте црногорске* сјекле!, Из *Пете црногорске* стравне!, Из *Шесте босанске*, друшкане!, Из *Седме крајишке* љуте! (67), Из *Осме данијске* свуд!, Из *Мајевећке*, мали! Из *Десете херцеговске*, болан! (68).

Пописана је и апелативна лексика и терминологија која служи за именовање простора, географских објеката и објеката које је створио човек. Лексеме ове врсте класификоваћемо у шест група према њиховим семантичким вредностима и навести по азбучном реду:

а) називи за именовање узвишења:

било: планинска грозде се *дѝла* (36);

брдо: *брдо* по *брдо* (5), У маглу зави се *брдо* (33), *брдом* полако колона замиче (73), *брда* дијели (83);

вис: пао је на повији *вису* (32), на видику далека *виса* (34), до *виса* да стигну (54);

врлет: кроз *врлети* суче (9);

врх: кад *врхове* освоје наши (30), сјенке *врховима* мину (34), и прамење *врхове* пије (36), *врхови* ведрит у вашим очима (46), сјен *врхова* крочи (54), од *врха* Зеленгоре (83);

гора: испод гранате *горе* (9), камење стаситих *гора* (9), кроз *горске* сплетове жила (11), о *гору* зелена, // да некад крене и *горје* (13), што *гором* стравичном јечи (15), Свјетлица *гором* плане (17), док ноћ над *горама* плине (17), разгрћу синови *гора* (18), у *гору* мрчину густу (20), Сава полетје *гором* (20), коњи врштите негдје у *гори* (25), из *горе* лиснате (30), провали се *гором* (31), јекнуше *горе* (33), И *гора* узмућена сва (36), дубоко у *гори* (36), гдје само пало је *горје* (38), у *гори* се јеле диве (40), млади мјесец на *гори* // то *гора* пушта пролиста (50), Јунака жали и *гора* и трава (51), по гори сабрат // рањене скрила *гора* (65), оба брата заједно у *гори* (73), нестале за *гором* (74), прешао *гору* зелену (78), пребрах суманут сву *гору* (79), претворише *горе* у ров (80), над *горским* виром (82);

кланац: сваки су засули *кланац* (15), пробија *кланце* (18), без стаза *кланаца* (27), румењу се сквасише *кланци* (28), на тијесни *кланац*, // јадикови *кланац* (37);

ком: и дах је сувљи уз *ком* сури (15);

коса: Гдје бијох при *коси* (73);

класура: у *класуре* суре (27);

литица: низ *лиѝице* горе (6), што *лиѝицом* гредом (12);

лом: кроз *лом* задимљен (79), нек урaste у *лом* (83);

обронак: низ обронке стрме (18), низ обронке Сутјеске дивље (22);

падина: уз ӣадину тежу (54), на голој ӣадини (76);

планина: ӣланинама стопа по стопа (5), ӣланине ломне (9), за нама ӣланина, у вас кроз ӣланине (16), ӣланина ко да се слила (23), муње сијеку ӣланину (34), и ӣланинска грозде се била (36), ӣланина се креће (51), ӣланина се склања (54), у ӣланини руке (76), Планино моја (79, 80), мучиш ӣланино нијема (79), У снажну даху наших ӣланина (81), ӣланине-лази, // и ви сте ӣланину гледале (81), ӣланино моја, знаш ли (82);

страна: газим уз стрме с̄иране (5), низ с̄везник замрзлих с̄ирана (10), с̄иранама опет ћеш заћи (11), огањ састави с̄иране (12), Што су стрљане с̄иране? (14), низ трошне с̄иране (17), с̄ираном над обалом (26), с̄иранама полети горе (38), Врх стрме с̄иране (49), низ наше с̄иране (69), и он уза с̄ирану (74), уз горске с̄иране (83);

тимор: орли с ӣимора (29);

хрид: хридине црне (28);

б) називи долина, улегнућа, равничастог терена:

бездан: црног бездана (29), покрените бездна (80);

вља: у вља снијег (6), из тамне подмукле вља (30); и лети прелети вља (38);

до: дол по дол (5), ӣродоли зелене (69);

јама: Свуда је јама и клање (47);

поље: пространа ӣоља (19), с бојне ӣољане (45), и шума и ӣоље (73);

понор: ӣонори пукли (14);

увала: увалом дубоком заћи (10), увалом топови тутње (17);

урвина: кроз урвине тучне (80);

шанац: подмукли шанац (15), и шанац са земљом сравни (32);

в) називи површине тла према облику, положају и квалитету земљишта:

алуга: Још бомба алујом рикне (36), Куд су наше дивизије алујом прошле (62);

груда: срце је уогњена ӣруда (34);

дубрава: загрмље низ дубраве (16), рошавом дубравом (18), плотун се по дубрави (51);

земља: Земља је отворила куте (29), гром на земљу се сави (31), припијеш се земљи ко мајци (35), И кида-земљи кидише (37), и то на земљи (48), камење и земља сува (54), земља стегнута (80);

камен: разбија гриву о камење (9), и камен прсне (28), с камена на камен хладни (30), крв по камењу (32), по бијелој свесци и камењима (46), гдје се сниза камење (54), и дрво и ками // шум смо токова низ камење сиво (62), мрље на камену (66), у камене боре (83);

крш: преврће крше (35), родни моји крши (69);

лаз: и шибље претвори лазом (18), од људи је лазина пала (36), куд лазем
ноге не могле ... (64), планине-лази (81);
ластва: *ласџиве* травне миле (79);
ледина: у *ледину* зари (37);
обала: низ *обале* рони (12), Страном над *обалом* (26), *обалом* седло му
сину (30);
осоје: ужарен перваз *осоја* (23), осуги се твојим *осојем* (81);
превој: *Превоји*: хероји људи (34);
прелаз: веза мостова *прелаза* скела (27);
прислон: и опет у *прислон* (74);
прло: низ *букова прла* (30);
пропланак: и сине *прлојланак* неба (20), *прлојланцима* колона ступа (34), да
пређем и овај *прлојланак* (59), зури на *прлојланак* (61), и *прлојланку* вашем (69);
просијек: на *присијек* војска (32);
рудина: По мекој *рудини* зали (37);
снежник: низ *снежнике* замрзлих страна (10);
станац: У *сијанац* Сутјеска рије (9);
стена: под сињим зглобом *сијјене* (13);
шпиља: бјеже у *шишље* (10);

г) називи за именовање отаџбине, државе:

земља: бунтовне непокорне *земље* (9), о *земљо* на вјековној војни (10),
окитисмо *стрвљу земљу* узаврелу (14), *усов* намучене *земље* (27), о *земљо*
рођена (81).

д) називи површине тла покривеног биљним покривачем:

борје: Мук се *дорјем* вије (51);
бусен: на *бусен* глава (72);
јаворје: момака снажних ко *јаворје* (82);
китица: и свака *киџица* вреба (15);
ливада: по твојој *ливади* (79);
шипраг: у *шипрјају* гомила је људи (61);
шума: поља и *шуме* (19), таласи злослутне *шуме* (23); *Шумо*, пред нама
шири (31), сад тишина *шуме* (54), у *шуму* ко зелен конач (61), и *шума* и
поље (73), херојима у *шуми* (83);

ђ) називи објеката настали деловањем човека:

бојиште: и свако *бојиште* зна га (13);
брана: да постану *брране!* (12), преко свију *бррана* (73), гдје постависмо
живу *брану* (73);
друм: пресећи бијеле *друмове* (27), лежи покрај *друма* (49), као да *друм*
лију (54), ломни и далеки *друмови* (83);

коловоз: гледају мутно празне коловозе (69);
 кога: у грмењу на свакој *који* (26);
 мост: *Моси* нам срушили први (14), *Моси* нам сломили други // *Моси*
 нам скршили трећи (14), ти живи *моси*ови наши (22); Без стаза кланаца веза
*моси*ова (27) ИЗ свих што бијасмо *моси*! (68);
 њива: плануће пјесма са твојих њива (80);
 оградје: То војска на *ојрашју* тмурну (24); оживи *ојрашје* и затрепте
 гране (52);
 прелаз: Без стаза кланаца веза мостова, *прелаза* скела (27);
 пут: ступа на *јушје*в тмасте (53), покрај *јуша* пао (54), са пуста *јуша* (71);
 разбој: тамо *разбојем* гдје још има наших (55);
 ров: све је *ров* и замка скрива (28); и кад надвладам *ров* (59), У наш *ров* //
 у наш *ров* (75), // У наш *ров* // неклони *ров* (76), претворише горе-у *ров* (80);
 село: и *села* наша (19);
 стаза: разрите *сџазе* (17), Колона скелета поред *сџазе* (63);
 тор: Ко ти је сатро влади стравио *шорје* (82);
 тунел: ко мрачни, дуг *шунел* (62).

Гледајући структуру и семантику анализираних примера лако је уочити да се међу њима поред ономастичке грађе налази и земљописна лексика са правим географским значењем, речи које јесу географске али могу значити још и нешто друго (брдо је узвишење, али и део ткачког разбоја) и речи које значе нешто друго, али могу имати и географско значење (венац је оно што се саплете од цвећа, али може бити и низ узвишења) – планински венац (Богдановић 2008: 8–9).

У испитиваном лексичком корпусу који чини око 4.950 речи забележено је стотинак оних. Од тога 52 топонима, међу којима преовладавају хидроними, и 26 антропонома међу којима има антропонома, патронима и личних и породичних надимака. Регистровано је и шеснаест хремотонимских именована.

Ексерцирано је укупно осамдесетак примера преузетих из српског ономастикона. Двдесетак облика су неаутентични облици или хремотонимски називи.

У другом делу рада анализирани су земљописни термини и лексика. Ексерцирано је 215 облика класификованих у шест група: називи за именовање узвишења; називи долина, улегнућа, равничастог терена; називи површине тла према облику, положају и квалитету земљишта; називи за именовање отаџбине, државе; имена површине тла покривеног биљним покривачем; називи објеката настали деловањем човека. Међу њима најбројнији су називи за именовање узвишења (ороними) и називи објеката које је направио човек.

Свесни смо чињенице да је ово један од првих покушаја да се проговори о једном лексичком слоју једне Бањевићеве књиге, поеме *Суијеска*, која је своје прво издање имала пре тачно 73 године. Како радова ове врсте уопште о језику неког писца има мало, надамо се да овај текст може бити подстрек језичким стручњацима да се позабаве и другим лексичким слојевима и уопште језичким особинама свеукупног Бањевићевог дела јер оно то свакако заслужује.

ЛИТЕРАТУРА

- Бањевић 1961: Мирко Бањевић. *Суијеска*, поема. Београд: Космос.
- Бањевић 1965: Мирко Бањевић. *Завјей*, избор из поезије. Титоград: Графички завод.
- Богдановић 2008: Недељко Богдановић. „Земљописна и њој сродна лексика југоисточне Србије“. *Српски дијалектолошки зборник*, LV, 433–518.
- Богдановић 2011: Недељко Богдановић. *Реч и ѿсма, Уйва злайокрила Бранка Миљковића*. Ниш: Филозофски факултет.
- Јашовић 2007: Голуб Јашовић. *Микроѿиономија околине Куршумлије*. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини.
- Јашовић 2018: Голуб Јашовић. *Ономасѿика слива реке Косанице*. Косовска Митровица – Куршумлија: Филозофски факултет Универзитета у Приштини – Народна библиотека Куршумлија.
- Јашовић 2006: Предраг Јашовић. „Експликација структуре Бањевићевог песничтва“. *Пјесник и вријеме, о књижевном дјелу Мирка Бањевића*, зборник радова. Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, књ. 25, 69–91.
- Миладовић 2006: Вук Миладовић. „Звук и значење као стваралачки атрибути“. *Пјесник и вријеме, о књижевном дјелу Мирка Бањевића*, зборник радова. Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, књ. 25, 49–54.
- Никчевић 2006: Војислав Вукчевић. „Препознатљивост социолингвистичких и лингвистичких обиљежја“. *Пјесник и вријеме, о књижевном дјелу Мирка Бањевића*, зборник радова. Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, књ. 25, 93–117.
- Стојовић 1965: Милорад Стојовић. „Бол и отпор Мирка Бањевића“. Предговор у књизи *Завјей*. Титоград: Графички завод, 7–18.
- Шијаковић 1985: Миодраг Шијаковић. „Језик као звуковна симболика у поезији Мирка Бањевића“. *Стварање*, бр. 3.
- Шиц 1994: Јозеф Шиц. *Геоѿрафска ѿерминологија српскохрватскоѿ језика*. Београд – Нови Сад – Горњи Милановац: Вукова задужбина – Матица српска – Дечије новине.

Golub M. JAŠOVIĆ

CONTRIBUTION TO THE STUDY OF GEOGRAPHICAL
VOCABULARY, ANTROPONYMY AND TOPONOMY
IN MIRKO BANJEVIĆ'S POEM SUTJESKA

SUMMARY

This paper deals with geography lexis and terminology found in a Mirko Banjević poem Sutjeska. This poem has been published several times. It was published just after the First World War for the first time in 1946 by "Pobjeda" from Podgorica, and then it was published by publishing house "Rad" from Belgrade in 1953, publishing house "Kosmos" from Belgrade in 1958 and finally by Yugoslav academy of sciences and arts from Zagreb in 1961. Materials used in this paper came from the Kosmos edition from 1961.

Key words: Mirko Banjević, Sutjeska, poem, geography lexis, onomstical units.